



Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση T-27/10

AC-Treuhand AG
κατά
Ευρωπαϊκής Επιτροπής

«Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Αγορές σταθεροποιητών θερμότητας εστέρων και σταθεροποιητών θερμότητας ESBO/εστέρων — Απόφαση της Επιτροπής με την οποία διαπιστώνονται δύο παραβάσεις του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ — Επιχείρηση παροχής συμβουλών που δεν δραστηριοποιείται στις επίμαχες αγορές — Πρόστιμα — Αίτηση ακυρώσεως — Έννοια της επιχειρήσεως — Αρχή *nullum crimen nulla poena sine lege* — Διάρκεια της παραβάσεως — Παραγραφή — Διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας — Εύλογη προθεσμία — Δικαιώματα άμυνας — Καθυστερημένη ενημέρωση για τη διαδικασία έρευνας — Ανώτατο όριο του 10 % του κύκλου εργασιών — Κύρωση δύο παραβάσεων με μία απόφαση — Έννοια της ενιαίας παραβάσεως — Αίτημα μεταρρυθμίσεως — Ύψος των προστίμων — Διάρκεια των παραβάσεων — Διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας — Κατευθυντήριες γραμμές του 2006 για τον υπολογισμό του ποσού των προστίμων — Αξία των πωλήσεων — Συμβολικό πρόστιμο — Πλήρης δικαιοδοσία»

Περίληψη — Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (τρίτο τμήμα) της 6ης Φεβρουαρίου 2014

1. *Συμπράξεις — Καταλογισμός σε επιχείρηση — Απόφαση της Επιτροπής διαπιστώνουσα την από κοινού ευθύνη συμβουλευτικής επιχείρησης που δεν δραστηριοποιείται στην οικεία αγορά αλλά συνέβαλε ενεργώς και εκουσίως στην υλοποίηση της σύμπραξης — Παραβίαση του άρθρου 81 ΕΚ και παραβίαση της αρχής *nullum crimen nulla poena sine lege* — Δεν υφίσταται*

(Άρθρο 81 § 1 ΕΚ)

2. *Ανταγωνισμός — Διοικητική διαδικασία — Απόφαση της Επιτροπής διαπιστώνουσα παράβαση — Η Επιτροπή φέρει το βάρος αποδείξεως της παραβάσεως και της διάρκειάς της — Περιεχόμενο της έννοιας του βάρους αποδείξεως — Βαθμός ακρίβειας που απαιτείται για τα αποδεικτικά στοιχεία που έλαβε υπόψη η Επιτροπή — Δέσμη ενδείξεων — Υποχρέωση αποδείξεως την οποία υπέχουν οι επιχειρήσεις που αμφισβητούν το υποστατό και τη διάρκεια της παραβάσεως*

(Άρθρο 81 ΕΚ· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 2)

3. *Ανταγωνισμός — Διοικητική διαδικασία — Σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας — Τήρηση ευλόγου προθεσμίας — Υποχρέωση της Επιτροπής να ειδοποιήσει τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις για το ενδεχόμενο να διαταχθεί έρευνα ή να κινηθεί η διαδικασία διαπιστώσεως παραβάσεως πριν από την αποστολή ανακοινώσεως αιτιάσεων — Δεν υφίσταται*

(Άρθρο 81 ΕΚ· Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 41 § 1· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου)

4. Ανταγωνισμός — Διοικητική διαδικασία — Υποχρεώσεις της Επιτροπής — Τήρηση ευλόγου προθεσμίας — Ακύρωση αποφάσεως που διαπιστώνει παράβαση λόγω υπερβολικά μεγάλης διάρκειας της διαδικασίας — Προϋπόθεση — Προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων — Επιπτώσεις επί του περιεχομένου της αποφάσεως της Επιτροπής της υπερβολικά μεγάλης διάρκειας της διαδικασίας — Δεν υφίσταται

(Άρθρο 81 ΕΚ· Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 41 § 1· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου)

5. Συμπράξεις — Συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές που συνιστούν ενιαία παράβαση — Έννοια — Κριτήρια — Ενιαίος σκοπός και συνολικό σχέδιο — Δεσμοί συμπληρωματικότητας μεταξύ των συμφωνιών

(Άρθρο 81 § 1 ΕΚ)

6. Ανταγωνισμός — Πρόστιμα — Ύψος — Καθορισμός — Νομικό πλαίσιο — Κατευθυντήριες γραμμές που έχει θεσπίσει η Επιτροπή — Εξουσία εκτιμήςσεως της Επιτροπής — Δικαστικός έλεγχος — Πλήρης δικαιοδοσία του Γενικού Δικαστηρίου

(Άρθρα 261 ΣΛΕΕ και 263 ΣΛΕΕ· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρα 23 § 2 και 31· ανακοίνωση 2006/C 210/02 της Επιτροπής, σημεία 9 έως 13, 36 και 37)

1. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 43-46)

2. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 55-64, 75, 88-92, 124, 135, 147-151, 159, 162)

3. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 170-178, 184-191)

4. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 203-211, 215-220, 277-283)

5. Σε ζητήματα συμπράξεων, με την έννοια της ενιαίας παραβάσεως νοείται κατάσταση στο πλαίσιο της οποίας πλείονες επιχειρήσεις μετέσχαν σε παράβαση συνισταμένη σε αδιάλειπτη συμπεριφορά επιδιώκουσα ένα και μόνον οικονομικό σκοπό, ήτοι τη νόθευση του ανταγωνισμού, ή ακόμη και μεμονωμένες παραβάσεις συνδεόμενες μεταξύ τους λόγω ταυτότητας αντικειμένου (ίδιος σκοπός του συνόλου των στοιχείων) και υποκειμένων (ταυτότητα των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων εχουσών συνείδηση της συμμετοχής τους στον κοινό σκοπό). Η παράβαση του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ μπορεί να απορρεύσει όχι μόνον από μεμονωμένη πράξη, αλλά και από σειρά πράξεων ή ακόμη και από διαρκή συμπεριφορά. Η ερμηνεία αυτή δεν μπορεί να αμφισβητηθεί για τον λόγο ότι ένα ή περισσότερα στοιχεία αυτής της σειράς πράξεων ή της αδιάλειπτης αυτής συμπεριφοράς θα μπορούσαν επίσης να αποτελέσουν, αφ' εαυτών και μεμονωμένως εξεταζόμενα, παράβαση της εν λόγω διατάξεως. Όταν οι διάφορες πράξεις εντάσσονται σε ένα «συνολικό σχέδιο» λόγω του πανομοιότυπου αντικειμένου τους που συνίσταται στη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς, η Επιτροπή δικαιούται να καταλογίσει την ευθύνη για τις πράξεις αυτές αναλόγως της συμμετοχής στην παράβαση η οποία λαμβάνεται υπόψη στο σύνολό της.

Η έννοια του ενιαίου σκοπού δεν μπορεί να καθορίζεται μέσω της γενικής αναφοράς στη στρέβλωση του ανταγωνισμού εντός της αγοράς που αφορά η παράβαση, καθόσον ο επηρεασμός του ανταγωνισμού συνιστά, είτε ως αντικείμενο είτε ως αποτέλεσμα, ένα από τα ουσιώδη στοιχεία που είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με κάθε συμπεριφορά εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ. Έτσι, προκειμένου να χαρακτηριστούν διάφορες ενέργειες ως ενιαία και διαρκής παράβαση, πρέπει να επαληθεύεται αν εμφανίζουν μεταξύ τους δεσμό συμπληρωματικότητας υπό την έννοια ότι κάθε μία από αυτές σκοπεί στην αντιμετώπιση μιας ή περισσοτέρων συνεπειών της κανονικής λειτουργίας του ανταγωνισμού και συντείνουν, μέσω της αλληλεπιδράσεώς τους, στην επέλευση του συνόλου των αντιθέτων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού αποτελεσμάτων τα οποία επιδίωξαν όσοι ενήργησαν στο πλαίσιο ενός σφαιρικού σχεδίου δώκοντος ενιαίο σκοπό. Συναφώς, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι δυνάμενες να αποδείξουν ή να θέσουν υπό αμφισβήτηση τον εν λόγω δεσμό, όπως είναι το χρονικό διάστημα εφαρμογής, το περιεχόμενο και, συνακόλουθα, ο σκοπός των διαφόρων επίμαχων ενεργειών.

Η ύπαρξη αγορών διαφορετικών προϊόντων, έστω και συγγενικών, αποτελεί ουσιώδες κριτήριο για τον καθορισμό του περιεχομένου και, κατά συνέπεια, της ταυτότητας των παραβάσεων του άρθρου 81 ΕΚ. Ωστόσο, το γεγονός ότι δύο συμπράξεις αφορούσαν ενδεχομένως δύο διαφορετικές αγορές προϊόντων δεν αποκλείει κατ' ανάγκη το ενδεχόμενο οι εν λόγω συμπράξεις να εντάσσονται στο ίδιο συνολικό σχέδιο, εφόσον όμως εξακριβωθεί η ύπαρξη μεταξύ τους δεσμών συμπληρωματικότητας όσον αφορά τους όρους ή τον συντονισμό.

Ο χαρακτηρισμός ορισμένων παράνομων ενεργειών ως αποτελουσών μία και την αυτή παράβαση ή πολλές χωριστές παραβάσεις του άρθρου 81 ΕΚ έχει, κατ' αρχήν, συνέπειες επί της κυρώσεως που μπορεί να επιβληθεί, εφόσον η διαπίστωση της υπάρξεως πολλών χωριστών παραβάσεων μπορεί να επισύρει την επιβολή πολλών χωριστών προστίμων, κάθε φορά εντός των ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, δηλαδή τηρουμένου του ανωτάτου ορίου του 10 % επί του κύκλου εργασιών που πραγματοποιήθηκε κατά την προγενέστερη της εκδόσεως της αποφάσεως διαχειριστική περίοδο.

(βλ. σκέψεις 230, 238-241, 249, 255)

6. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 286-314)